

EL COL·LECCIONISME DE TEMÀTICA TERRASSENCA (152) TÈXTIL (58). BADIELLA.(1) Branca Joaquim Badiella Ribas

Si repassem algun dels censos de Terrassa de mitjan segle XIX, hi trobarem diverses famílies amb el primer cognom Badiella i comprovarem que són originàries d'Olesa de Montserrat. No en són una excepció els Badiella que ara estudiarem. Ramon, Elies, Francesc, Jacint

MANUFACTURA

ESTABLECIMIENTO DE ALGODÓN
FABRICA DE DESPERDICIÓ ESTAMPAS
CARRAJE DE LANA PARA FINAS
PREPARACIÓN DE BARRAS ESTAMPAS
FINICIONES DE LANA, PINCHA, ALGODÓN Y BARRA DE SERA

Teléfono, 1793

Elías Badiella Pinell

TARRASA 29 de Julio de 1932

Capçalera d'un imprès de la indústria d'Elies Badiella

i Pau Badiella i Duran són una colla de germans, humils teixidors d'ofici, nascuts a Olesa a partir de l'acabament de la guerra del Francès, que arriben a Terrassa cap al 1840. Alguns descendents d'aquests germans van aconseguir promocionar-se socialment, com va ser el cas d'un nét d'en Jacint, en Josep Badiella i Dulcet, teòric de cal Peret Font, que a finals de 1935 es va establir de fabricant amb dos socis més, i que a la postguerra va seguir tot sol amb la col·laboració d'Àngel Miralda i Moga, amb el qual va acabar associant-se l'abril de 1947 i va crear la societat Badiella i Miralda. Però el cas més rellevant i del qual farem un seguiment més acurat és el de la branca del Ramon, teixidor com els seus germans i esposat amb la barcelonina Rita Pinell i Comas, filla d'un peó de la construcció.

Del matrimoni Badiella Pinell, que residia en al número 2 del carrer del Mas Adei, ens consten com a mínim cinc fills: el Jacint, casat amb Carme Surrallés i Aleu, d'una família d'industrials aprestadors; el Josep, barber, casat amb Maria Jordana i Ferran de Sant Pere de Terrassa; el Bartomeu, casat amb Dolors Pinell i Comas, la qual cosa va fer que els seus fills repetissin els cognoms de pares i oncles paterns (un d'ells Josep Badiella i Pinell, gerent dels pentinatges de cal Sanmartí, va morir assassinat pels revolucionaris el juliol del 1936), la Josepa i l'Elies, casat amb la vacarissana Anna Ribas i Puig. Aquest últim, d'ofici teixidor, a principis de la dècada dels noranta es va establir pel seu compte per mitjà de la societat **Elies Badiella Soc. en Cta.**,

instal·lada al carrer de Sant Llorenç i dedicada a la manufactura de triturats de cotó, emborrats de deixalles d'estam, cardatge de llanes per pentinar, preparació de barbes d'estam i frisos de llana, punxa, cotó i

Joaquim Badiella Ribas

borra de seda. Aquesta societat va perdurar fins al 4 de gener de 1906, que es va dissoldre. Eusebi Noguera i Portell, que presumiblement n'era el soci comanditari, va ser-ne el liquidador. El negoci el va continuar Elies Badiella com a únic titular. El desembre de 1915, quan tenia ja 68 anys, va apoderar el seu fill Sebastià i l'abril de l'any següent va fer el mateix amb l'altre fill Joaquim. Els poders d'aquest últim van ser, però, revocats sis mesos després. La crisi posterior a la Primera Guerra Mundial va afectar Elies Badiella, que sense encàrrecs de treball va decidir vendre la maquinària i tancar. Va

morir un any després, el febrer de 1921, a l'edat de 74 anys.

Com anirem veient els germans Badiella Ribas s'identificaran amb el catalanisme cultural i polític. El Joaquim pertanyia a l'Agrupació Regionalista i el 1908 era vocal de la seva Junta Directiva. El febrer de 1924 Joaquim Badiella constitueix amb Rossend Roig i Benet i Felip Oliu i Guix la societat **Badiella, Roig i Oliu** per dedicar-se a la fabricació i venda de filats d'estam. Rossend Roig era nebot del fabricant *Paco* Roig Llauger i va ser un dels socis fundadors del Centre Excursionista de Terrassa i el secretari de l'Avenç Autonomista, grup format pels catalanistes més radicals que es van escindir de l'Agrupació Regionalista. Després de la Dictadura de Primo de Rivera, s'afilià al Centre Catalanista Republicà i després de la guerra civil marxà a l'exili. Felip Oliu descendia d'una antiga nissaga de fabricants terrassencs que ja estudiarem en un altre moment amb més detall. La filatura de prop de 4.000 pues donava feina a més de 125 obrers i s'instal·là al Vapor Monset en les naus que havia ocupat la SAPHIL. Joaquim Badiella estava casat amb Joaquina Ribas i Sala. En esclatar la guerra civil, Joaquim Badiella i el seu fill Josep van ser detinguts i assassinats pels incontrolats el 7 de setembre de 1936 a la carretera de Viladecavalls.

(Continuarà)